

BARNSEXTURISM OCH SVENSKARS ÖVERGREPP UTOMLANDS

MOT BARNSEXHANDEL
WWW.ECPAT.SE

Fötterna på omslaget tillhör Marylyn. Hon är 16 år och har varit i Angeles City i Filippinerna sedan hon var 14. Marylyn är en av många ungdomar som är del av sexhandeln. Av de pengar hon tjänar får hon behålla mindre än hälften. Merparten går till hennes hallick.

Fallet med Marylyn är inte unikt. Inte heller den pågående barnsexhandeln i Angeles City. Det är snarare en global företeelse. Bland sexköparna finns både inhemska personer och resenärer från andra länder. Resenärerna kallas ofta "barnsexturister" men inkluderar affärsresenärer, utlandsstationerade trupper, biståndsarbetare m fl.

Bland barnsexturisterna finns även svenskar. Enligt FNs Barnkonvention har Sverige ett ansvar att stoppa svenska förövare, även om brottet begås utomlands. Det är dags att ta det ansvaret!

Foto: Lena Grenell/Reduseri

Barnsexturismens framväxt

Barnsexturismen i sin nutida form växte fram under 1960- och 70-talet i samband med Vietnamkriget. De amerikanska soldaternas rekreationsresor förlades till bland annat Filippinerna. Tiotusentals soldater var också stationerade i Thailand. På kort tid etablerades bordeller och go-gobarer för att möta soldaternas efterfrågan på sex. Mellanhänder, hallickar och människohandlare tjänade stora pengar.

Successivt drogs barn och ungdomar in i sexhandeln. Under 1970- och 80-talet sågs Thailand och Filippinerna som fristäder för barnsexturister. Vid Vietnamkrigets slut 1975 fanns en väl etablerad sexindustri i dessa länder.

I början på 1990-talet kunde man se en liknande utveckling i Kambodja. Antalet flickor och unga kvinnor i sexhandeln ökade i och med de fredsbevarande styrkorna. Medelåldern hos offren var mellan 12–15 år.

Barnsexturism är numera ett globalt fenomen. Vissa förövare beger sig fortfarande till Asien, andra till Afrika, Latinamerika, Östeuropa eller andra destinationer där barn finns att köpa.

Barnsexturisterna

Barnsexturisternas destinationer växlar. När ett lands myndigheter griper misstänkta förövare flyttar köparna. Ofta till ett närliggande land med svag lagstiftning där polis och åklagare inte tar problemet på allvar. På så sätt flyttar marknaderna till nya platser där barns kroppar säljs till ett billigt pris.

Den australiensiska organisationen Child Wise genomförde 2006 en undersökning om barnsexhandeln i Kambodja. Ett försök att skapa en profil över förövarna visar följande: Åldern bland de arresterade år 2003–2006 varierade mellan 28 och 68 år. De var uteslutande män. En del var på kortare besök i landet medan andra stannade längre. Ett stort antal var anställda inom utbildningssektorn.

Barnsexturism förekommer i alla världsdelar. En rapport från Kenya menar att mellan 10 000–15 000 flickor i kustområdena tidvis ingår i sexhandeln. Åldern är mellan 12–18 år. Ytterligare 2000–3000 pojkar och flickor är indragna i sexhandeln på heltid. Sexköparna är främst personer ur den egna befolkningen. Bland tillresta förövare utgör europeiska nationaliteter den största gruppen.

Förövarna kan förenklat delas in i två kategorier: tillfällesförövare och preferensförövare. Med tillfällesförövare menas en person som har sex med ett barn när tillfälle ges. Det kan vara turisten, affärsmannen, biståndsarbetaren m fl. Gemensamt är att de upplever sig befriade från det egna samhällets moraliska krav och hinder. Dessa personer skulle kanske inte begå övergrepp hemma. Men utomlands upplevs det mesta som tillåtet. En man i Liberia kommenterade fredsstyrkornas utnyttjande av barn i sexuella syften på följande sätt:

”This behavior would not be acceptable in the home country of these soldiers. Why are these soldiers playing around with our children?”

Med preferensförövare menas en person som har en sexuell preferens för barn. Till skillnad från tillfällesförövaren är övergreppen ofta välplanerade. De drar sig till länder där tillgången till socialt och ekonomiskt utsatta barn är stor, och där risken för påföljder är liten. Preferensförövare anses vara färre i antal än tillfällesförövare, men i gengäld kan ha långt fler offer.

Människohandel och barnpornografi

En orsak varför barnsexturism förekommer är fattigdom. Men det är långt ifrån hela sanningen. Grundproblemet är snarare de köpare som efterfrågar sexuella tjänster av barn. Utan deras pengar finns ingen handel. Då kommer hallickar och människohandlare att ägna sig åt annan, mer lönsam verksamhet. Samtidigt är fattigdom självklart en starkt bidragande faktor. Ekonomiskt och socialt utsatta barn blir lätta offer i sexhandeln.

Det finns tydliga kopplingar mellan barnsexturism och människohandel. För att tjäna pengar förs barn dit köparna finns och på så sätt skapas människohandelsströmmar. Det kan vara från landsbygd till storstad eller från ett land till ett annat.

Det finns även koppling till barnpornografi. När en misstänkt förövare grips går polis ofta igenom eventuella kameror. Orsaken är att övergreppen ibland filmas eller fotas. Materialet kan sedan delas med likasinnade över nätet. Det är vad som kallas barnpornografi.

På så sätt är barnsexturism starkt kopplat till både barnpornografi och människohandel.

Kritik från FN:s Barnrättskommitté

1995 uppmärksammades den så kallade "66-åringen" stort i svenska medier. Mannen hade två år tidigare utnyttjat en 13-årig pojke på sin semester i Thailand. Rätten valde visserligen att tro på pojkens berättelse men gav samtidigt 66-åringen ett lägre straff med motiveringen att "osäkerhet råder om pojken åsamkats någon nämnvärd skada". Vidare att mannen "drabbats av betydande olägenheter och obehag till följd av den stora uppmärksamhet massmedia har ägnat fallet".

Endast ett fåtal svenskar har sedan dess dömts för barnsexhandel utomlands. En viktig orsak till att brottsligheten fortgår är att det saknas statliga åtgärder mot barnsexturism. Det gör att Sverige fått kritik från FN:s Barnrättskommitté så sent som år 2009. Barnrättskommittén övervakar hur länderna lever upp till FN:s Barnkonvention. Kommittén anser att regeringen systematiskt måste samla in kunskap om övergrepp mot barn som begås utomlands, samt åtal och domar. Någon sådan information finns inte idag.

Regeringen uppmanas även bedriva opinionsbildande verksamhet för att påverka attityder kring brottsområdet. Förövare som begått övergrepp mot barn utomlands måste åtalas och dömas i Sverige, om inte åtal sker på plats. Möjligheten att åtala i Sverige har funnits sedan 1960-talet men knappt utnyttjats.

Under 2008 offentliggjordes en rapport av forskarna Christian och Eva Diesen, Stockholms Universitet. Rapporten togs fram på initiativ av ECPAT. Den visar att sexualbrott mot barn utomlands slentrianmässigt läggs ner i Sverige – trots att förövaren kan dömas i svensk domstol. Det råder i princip straffrihet för sådana brott, konstaterar rapporten.

Vad kan du göra?

ECPAT Sverige lät göra en Synovate/Temoundersökning 2007. Den visade att en av tio svenska resenärer sett tecken på att turister försökt utnyttja barn sexuellt på resa utanför Europa. En procent uppgav att svenskar var inblandade. Knappt någon anmälde det misstänkta brottet.

Du kan vid misstanke agera på flera olika sätt:

- Tala med lokal polis och berätta vad du sett.
- Tala med din reseledare. Samtliga stora charterarrangörer ska ha utbildat sin personal i hur de hanterar sådana situationer.
- Befinner du dig i Sydostasien kan du kontakta den svenska polissambandsmannen på ambassaden i Bangkok. E-post: nlobangkok@nordlo.in.th
- Alternativt kan du kontakta polis i Sverige, helst så fort som möjligt, men även efter hemkomsten.
- Ett alternativ är att tipsa ECPAT Hotline via www.ecpathotline.se. Informationen vidarebefordras till polisen.
- Slutligen: kontakta gärna ditt politiska parti och fråga hur de arbetar mot barnsexturism!

KÄLLOR

The Extent and Effect of Sex Tourism and Sexual Exploitation of Children on the Kenyan Coast, UNICEF and Government of Kenya:

http://www.unicef.es/contenidos/582/Kenia_Tourism_exploitation.pdf (2006).

Barnsexhandel – kommersiell sexuell exploatering av barn, författad av ECPAT Sverige, Jure Förlag (2009).

Concluding Observations, Committee on the Rights of the Child (2009).

Who are the child sex tourists in Cambodia, Dr Frederic Thomas and Leigh Mathews, Child Wise (2006).

Sexualbrott utomlands med svensk anknytning, Christian Diesen och Eva Diesen, Juridiska Institutionen, Stockholms Universitet (2008).

Vad gör ECPAT?

ECPAT International etablerades 1990 som en tillfällig kampanj för att motverka barnsexturism i Thailand, Sri Lanka, Filippinerna och Taiwan. Idag finns ECPAT-organisationer i alla världsdelar och arbetar långsiktigt mot all form av barnsexhandel.

ECPAT Sverige syftar till att försvåra för svenskar som utnyttjar minderåriga i den globala barnsexhandeln. Det görs främst genom opinionsbildning och påverkansarbete gentemot riksdag, regering och andra makthavare, men även allmänheten.

Exempel på ECPAT Sveriges arbete är Uppförandekoden för researrangörer mot barnsexturism. Flertalet stora charterbolag har skrivit under koden och förbinder sig bland annat att utbilda personal, ställa krav på hotell på resmålen och anmäla misstänkt barnsexhandel. Koden är internationellt erkänd och har antagits av researrangörer, hotellkedjor och branschorganisationer i fler än 30 länder.

Via ECPAT Hotline går det att anmäla misstänkt barnsexturism, barnpornografi och människohandel med barn i sexuella syften via ett formulär på webben: www.ecpathotline.se. Anmälningarna vidarebefordras till polisen.

ECPAT ingår även i projektet Schyst Resande med mål att påverka turismen och dess baksidor. Projektet bedrivs tillsammans med sex andra organisationer. Läs mer på www.schystresande.se.

Vissa turister, affärsresenärer och utlandsstationerade svenskar begår övergrepp på barn utomlands. Deras efterfrågan skapar en marknad där hallickar försöker köpa barn och ungdomar. Ju mer pengar hallickarna kan tjäna, desto fler unga offer rekryteras in i verksamheten. Övergreppen sker på många platser i världen där förövarna lätt undgår straff och barns kroppar säljs till ett billigt pris.

I denna skrift får du veta mer om förövarna, offren och Sveriges bristande insatser för att motverka svenskars övergrepp utomlands. ECPAT Sverige arbetar sedan 1996 mot alla former av barnsexhandel: barnpornografi, trafficking och barnsexturism. ECPAT är ett internationellt nätverk med representation i alla världsdelar.

ECPAT SVERIGE
NYBROKAJEN 7, 3 TR
111 48 STOCKHOLM

TELEFON: 08-611 99 34
FAX: 08-611 34 99
HEMSIDA: WWW.ECPAT.SE
E-POST: INFO@ECPAT.SE

PLUSGIRO: 90 34 34-9
BANKGIRO: 903-4349

ECPAT HOTLINE FÖR RAPPORTERING AV MISSTÄNKT BARNSEX-
TURISM, TRAFFICKING ELLER BARNPORNOGRAFI PÅ INTERNET:
WWW.ECPATHOTLINE.SE

MOT BARNSEXHANDEL
WWW.ECPAT.SE